

Felvidéki Szemle.

— EPERJESI LAPOK —

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

— Megjelen minden csütörtökön. —

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr.,
negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetési díj: Háromhastós petitors egyszeri hirdetése 7 kr. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 30 kr. Nyilvántartás: minden sor 10 kr.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pó-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtatás-intézete.
Ide intézendők minden a lap szerelmi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

A gazdasági kiállítás alkalmából.

Sárosvármegye mezőgazdaságának szorgalma, fejlődése 15 év után ismét ünnepet ült. Részt kér ezen ünnepből a nemzet is, a mely a mezőgazdasági haladás minden számolójában saját fejlődésének jövőbeli képét látja. Hiszen állami életünk mezőgazdaságunkkal mindig egybe volt forrva. Karddal szerztük, mezőgazdasággal tartottuk meg édes hazánkat. Eleink egyik kezükkel elhódították az itt talált s az államalkotásra és fenntartásra képtelen népektől az uralmat, másik kezükkel pedig a talajt az elemektől: a rengeteg őserdőktől, a levegőt megfertőztetve s vidéküket elnéptelennítő mocsaraktól, a rakoncátlan folyóktól s a sivatag homokpusztáktól. Az évezrednek — hazánkon végigvonuló s azt megsemmisítéssel fenyegető — viharai mezőgazdasági életünkben is gyászos nyomokat hagytak hátra. A tatárjárás és a törökvilág romba döntötte mezőgazdaságunkat is, s az északkeleti felvidék, hová a török pusztítása nem hatott, a Tököli és II. Rákóczy Ferencz vallás- és szabadságharczaitól szenvedett főleg súlyos mezőgazdasági károkat. A XVIII. század elején Békésvármegye sorsát osztja a legtöbb vármegye, pedig ennek 6—7000 csatangoló pásztor-embere, kikből egész lakossága állott, s a 37,000 frtnyi vételár, mely áron Haruckern az egész vármegyét megvette, az állami, mezőgazdasági életnek egyaránt alacsony fokát varázsolja szeméink elé. A múlt század derekán az egy nagy egységes birodalom: a központosítás érdekében tett kormányzati intézkedések valóságos gyarmati függésbe hozták Magyarországot Ausztriától s leginkább sújtották mezőgazdaságunkat, mert a nyersterményeket, melyekre az osztrák iparnak szüksége volt, csak magas kiviteli vámokkal, vagy egyáltalában kivinni nem lehetett; sőt hogy a nyerstermények árát az osztrák fogyasztó tetszése szerint megszhassa, több tartományban: így például Krajnában s Stájerországban a molnároknak s pékeknek elővételi joguk volt. Ezen igazságtalan vámrendszer szerint magyar ember bort a Dunán Ausztrián keresztül csak úgy vihetett ki, ha ugyanannyi osztrák bort is kivitt. Az 1848. év hazai mezőgazdaságunk történetében is örökké emlékezetes fordulópontot jelent. Államunk kormányzatának függetlenségét visszanyeri, a mely azonban ezentúl felelős; s ugyanakkor szabaddá válik a föld, a robotos jobbágy, a ki szorgalmát a maga javára gyümölcsöztetheti ugyan, de a szabad föld megműveléséért a szabad versenyben a felelősséget a legteljesebb mértékben viseli is.

Ekként a múltban átélte viszontagságok, a múltból származó s évszázados mulasztások pótlására kötelező örökség s a 48-iki verőfény közössége egymagában is jogosítja arra a nemzeti életet, hogy a haladó mezőgazdasággal együtt örüljön és ünnepeljen. De a múlt közösségénél erősebb jogcíme is van azon köztudomású közgazdasági tüneményben, hogy a mezőgazdaság úgy közgazdaságunknak, mint állami életünknek alapja. Nem-e mezőgazdaságunk szolgáltatja állami és társadalmi életünknek európai berendezéséhez az évtizedekkel ezelőtt nem is sejtett mértékben meggyarapodott eszközöket?

Így fogván fe! mezőgazdaságunk hivatását: minden hazafinak örülnie kell azon, hogy vármegyénk példás ügybuzgósággal s ritka sikerrel működő gazdasági együletének kiállítása, vármegyei mezőgazdaságunk legjelentékenyebb ágában: a szarvasmarha-tenyésztésben, tekintélyes haladásról tanuskodik. Ugyanis vár-

megyénk — a Makovicza kivételével — minden vidékének kiscgazdái által kiállított tiszta pinzgau s pinzgau keresztezésű szarvasmarhái első sorban hirdették vármegyei kiscgazdáink érzékét s fogékonyságát azon új tenyésztési irány iránt, melynek feladata vármegyei szarvasmarha-tenyésztésünket felvirágoztatni. Hogy pedig vármegyei kiscgazdáink ezen érzékében s fogékonyságában olyan közgazdasági kincs rejlik, a melyről Magyarország mezőgazdaságának történetirója is meg fog emlékezni, az iránt nem lehet kétség azok előtt, a kik egyrészt tudják, mennyire nyomult előtérbe állattenyésztésünk, búzáinkat és lisztünket meghaladó értékű kivitelénél s azon közgazdasági jelenségénél fogva, hogy míg mezőgazdaságunk legtöbb ága hanyatló árakkal küzd: addig állattenyésztésünk jövedelmezőségét az állatok s állati termékek állandóan magas árai biztosítják; s a kik másrészt ismerik állami kormányzatunk lázas tevékenységét és áldozatkészségét, a melyet a két utolsó évtizedben a végre fejtett ki, hogy minden vidéken egységes irányú s az illető vidék természeti viszonyai folytán a legnagyobb sikerrel bízott marhatenyésztés meghonosodjék. A társadalomnak — az 1880-iki nagy szaktanácskozás útján nyilvánított — tanácsát meghallgatva, százezreket fordított a kormányzat erre a célra. E százezrek sárosvármegyei első virágát mutatta be nekünk most a kiállítás.

Becsés ez a virág s nagy figyelmet és gondos ápolást érdemel vármegyénkben, hogy erős s egészséges magba hajtsón, mert vármegyénk vagyonosságát előmozdítani a szarvasmarha-tenyésztés van hivatva. A szarvasmarha-tenyésztés, melynek a fejlődés minden feltétele megvan itt. Éghajlatunk csaknem olyan zord és nagy-kiterjedésű rétjeink (18,000 hektár) s legelőink (44,000 hektár) havasi füve olyan, zamatos, mint a pinzgau állat hazájáé: Salzburgé. Így tehát vármegyénknek legalaposabb reménye lehet arra, hogy egészséges s szívós szarvasmarhát neveljen.

A legmelegebb elismerésünkkel adózhatunk tehát annak az együletnek, a mely hogy milyen lelkesedéssel szolgálja vármegyénk legfontosabb érdekét, arról az annyira sikerült szép kiállítás nyújtott hű képet. *Dr. Sarady Vilmos.*

A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület kiállítása.

A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület Eperjesen 1898. évi október hó 1., 2. és 3-ikán fényesen sikerült általános gazdasági állat-, gép-, eszköz- és gyümölcs-kiállítást rendezett. A kiállítás részletes tervezetét lapunk múlt számában közölvén, ezúttal a kiállítás lefolyásáról s eredményéről értesítjük lapunk tisztelt olvasóközönségét.

Az állat-, gép- és eszköz-kiállítás a felső-külvárosi vásártéren mintegy 800 □-ölnyi körülrített s ízlésesen feldíszített területen volt megtartva s kilencz pavillonban, valamint a közben végighúzódó rekeszekben voltak elhelyezve a kiállított tárgyak és állatok. A főbejárat, gazdagon díszítve fenyőzölddel, kellemesen lepte meg az érdeklődő közönséget s különösen az esteli órákban a 6 ívlámpa és 27 izzólámpa villamos fényével megvilágított kiállítás gyönyörű képet nyújtott.

A kiállítást október 1-én d. e. 11 órakor a miniszteriumok kiküldöttjei, a városi és vármegyei notabilitások s nagyszámú közönség jelenlétében *Piller Kálmán* gazdasági egyesületi elnök nyitotta meg az alábbi szép beszéddel:

«Méltóságos Kormányképviselő úr!

Mélyen tisztelt látogató közönség!

Haladás a XIX-ik század jelszava, haladás annak tünetei!

Vagy nem észlelünk-e haladást a kultúra, művészet, nevelés, oktatás terén?! Nem fejlődött-e az ipar, a kereskedelem?! Nem tökéletesebbek-e közlekedési vállalatunk?!

Félelmetes módon nem erősödött-e hadászatunk?! Nem kell-e a törvénykezés és közigazgatás terén is haladást konstatálnunk?!

Ily elvitázhatatlan, minden irányban mutatkozó fejlődések és haladás tünetei között a gazda nem maradhatott tétlen; a gazdaságot is belátta, hogy egyedül praxissal alig boldogulhat; az elméleti tudásra kellett a gyakorlati kivitel alapítania.

Meg is történt! Tanult! Elhagyta csakis túró fakékjét; fölcserélte könnyebb s tökéletesebb munkájú vaskével, — sőt a gőz erejét is szolgálatába fogta.

Elvetette azon elavult elvet, hogy vetőmagnak a satnya termény is megfelel. Belátta, hogy korcs-ló, riska-tehén, gyapjú- és tejnélküli juh, nem hizékony sertés tenyésztésének az ideje lejárt!

Megtanulta, hogy jövedelmező, belterjes gazdálkodás főfeltételei: a gazdálkodásnak iparvállalattal való egyesítése vagy annak közelléte.

És vajjon a sárosvármegyei gazda mennyiben felelt meg a XIX. század haladásával egybekötött igényeknek? Mily irányban fejlesztette gazdálkodását? Belátta-e, hogy mostoha éghajlati és talajviszonyaink, hogy az önfentartási szükség különösen őt kényszeríti a gazdálkodási rendszer tökéletesítésére?!

Ezen kérdéseknek legalább részbeni megoldására, megbírálására kívánt a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület alkalmat nyújtani a mai nappal megnyíló gazdasági állat-, gép- és gyümölcs-kiállítás rendezésével, a mennyiben feladatát is véli teljesíteni ez intézkedéssel, mert míg egyrészt alkalmat nyújt a kiscgazdának szemléleti úton való tanulásra és okulásra, addig másrészt kikéri a mélyen tisztelt látogató közönség, bíráló szaktekintélyek őszinte véleményét és ítéletét a felett: haladt-e és vajjon jó úton haladt-e a sárosvármegyei gazda?

Midőn ez alkalomból a méltóságos kormányképviselő urat, a mélyen tisztelt látogató közönséget és a nagyérdemű bíráló szaktekintélyeket a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület nevében a legszívélyesebben üdvözlöm, kérem bírálatuknak részrehajlatlan megértését, s ö. cs. és kir. Felségének, Magyarország apostoli királyának éltetésével megnyitom a kiállítást!

A tetszetősen díszített emelvényről elhangzott megnyitó beszéd után Piller Kálmán gazd. egyes. elnök és gr. Wengerszky Hugó kiállítási elnök kalauzolása mellett a földművelésügyi m. kir. miniszterium kiküldöttjei, névszerint: br. Malcoms Jeromos min. tanácsos, Pirkner János; továbbá a gépíráló-bizottságba kiküldött Shallmayer Viktor m. óvári gazd. akad. tanár, Sporzon Pál debreczeni gazd. tanintézeti tanár, Seybold Károly kassai gazd. tanintézeti tanár; továbbá az állatbíráló-bizottság tagjai, az orsz. mezőgazd. egyes. és gazd. egyletek szövetségében megjelent Bujanovics Sándor és Szilassy Zoltán; a hatóságoknak megjelent fejei és pedig: Szinyei Merse István Sárosvármegye főispánja, Péchy Zsigmond Abaúj-Tornavármegye főispánja, Tahy József alispán, Mandics Ede Eperjes sz. kir. város polgármestere, Palugyay Gusztáv eperjesi törvényszéki elnök, Almássy Andor erdőtanácsos, a helybeli helyőrség parancsnoka számos törzstiszttel stb. stb. s a nagyszámú gazd. egyesületi tagok és közönség megtekintették a kiállítást. Látni és gyönyörködni való pedig volt mindenfelé; de különösen a szarvasmarha-kiállítás fényesen igazolta Sárosvármegye állattenyésztésének óriási lendületét.

Az állatkiállításon a sárosvármegyei földbirtokosok és kiscgazdák vettek részt, valamint a kassai gazd. tanintézet és a szepességi gazdasági egyesület. A gép- és eszközkiállításon pedig különösen a budapesti, bécsi, szepességi és abaúji gépgyárak gyártmányait láttuk képviselve. A közönség tömegesen kereste fel a valóban szép és tanulságos kiállítást, úgy, hogy a kibocsátott jegyek csaknem mind eladtak. A kiállítás első napjára tervezett nagyobb szabású bankettet — az országos gyászra való tekintettel — október hó 1-én a Berger-szállóban rendezett kedélyes társasvacsora pótoita.

A második napon d. e. 11 órakor osztották ki a hű cselédek megjutalmazására rendelt díjakat; mintegy 20-an részesültek kisebb-nagyobb jutalomdíjban, hathatós buzdítására az épen e napon a falvakból bejött nagyszámú kiscgazdák s mezőgazdasági alkalmazottaknak.

Október 3-ikán d. u. 3 órakor vette kezdetét a kiállítás költségeinek legalább részben való fedezésére engedélyezett sorsjáték, melynek befejezése után a nyereménytárgyak nyomban ki is osztattak. Összesen 250 kisebb-nagyobb értékű kiállított tárgy került ki-sorsolás alá.

A mi a kiállítás gazdasági jelentőségét és meglepő sikerét illeti, arra nézve legmeggyőzőbb azon körülmény, hogy egyfelől a földművelésügyi m. kir. miniszterium, Sárosvármegye törvényhatósága, Eperjes szab. kir. város és a Sárosvármegyei Gazd. Egyesület által felajánlott díjak és érmek a legméltóbb érdemet jutalmazták, másfelől pedig anyagi tekintetben is a kiállítás várakozáson felül sikerültnek mondható.

Lapunk zárta előtt még nem volt ugyan az egész

kiállítás zárásadása teljesen egybeállítva, mindazonáltal már is konstatalható, hogy a bevétel csaknem 2000 frtra rug. Igaz ugyan, hogy a kiadás jelentősen nagyobb összeget fog mutatni, de az egyesület ezzel a körülménnyel már akkor számolt, a mikor a kiszámíthatlan jövőbeli üdvös eredmények biztos tudatában a legnemesebb áldozatkésztségre vállalkozott.

A díjak, elismerő-oklevelek és érmeik odaítélését a bíráló-bizottságok október hó 1-én reggel 7 óratól kezdődőleg eszközölték.

A kitüntetettek névsorát — a mint azt a kiállítás színhelyén összeállítani sikerült — az alábbiakban közöljük:

Kitüntetéseket nyertek:

I. Kiállított lovakkért: a) arany-érmet: ifj. Meliörisz Kálmán. b) Ezüst-érmet: Kirchmayer Vilmos, Hedry Ernő. c) Bronz-érmet: Bujanovics Sándor, Meliörisz Lajos. d) Dicséző oklevelet: Schwarz József, Adler Samu, dr. Glancz Gyula, dr. Mosánszky Győző, Hrabéczy Gábor, Streck János. e) Díjakat: nyolczan.

II. Szarvasmarhákért: A) Bikákért: a) Arany-érmet: Schwarz József. b) Ezüst-érmet: gr. Wengerszky Hugó. c) Bronz-érmet: Szinyei Merse Béla, br. Ghillány Imre. d) Dicséző oklevelet: Dessewffy Pál, Adler Samu, Piller Kálmán, gr. Szirmay György, Kirchmayer Vilmos, dr. Glancz Gyula. e) Díjakat: nyolczan.

B) Tehénekkért: a) Arany-érmet: gr. Wengerszky Hugó. b) Ezüst-érmet: br. Ghillány Imre, Hodossy Imre. c) Bronz-érmet: Piller Kálmán, Alapi Salamon Géza, Szinyei Merse Béla. d) Dicséző oklevelet: Bornemisza Lajos, gróf Szirmay György, Kirchmayer Vilmos, gr. Wengerszky Hugó, Adler Samu, Maléter Árpád, Hartsár Péter, Krausz István, Schiller Vilmos. e) Díjakat: hatan.

C) Űszökekért: a) Arany-érmet: Alapi Salamon Géza. b) Ezüst-érmet: Bleyer József. c) Bronz-érmet: Adler Samu, Dessewffy Pál, gr. Wengerszky Hugó. d) Dicséző oklevelet: Alapi Salamon Géza, Piller Kálmán, Hodossy Imre, Schwarz József, dr. Mosánszky Győző, Dessewffy Pál, Hrabéczy Gábor, gr. Wengerszky Hugó, br. Ghillány Imre, gr. Szirmay György, Adler Samu, Szinyei Merse Béla, Bornemisza Lajos, Újházy Zsófia, Meliörisz Kálmán, Schiller Vilmos, Kazinczy Manó. e) Díjakat: huszonketten.

III. Sertésekért: a) Ezüst-érmet: Újházy Zsófia. b) Bronz-érmet: Dessewffy Pál. c) Dicséző oklevelet: Piller Miklós, Alapi Salamon Géza, Kassai gazdasági tanintézet, Adler Samu, Illykóvics Testvérek, Varga Bertalan, Miháidesz Lajos. d) Díjakat: ketten.

IV. Juhokért: a) Ezüst-érmet: gróf Wengerszky Hugó. b) Bronz-érmet: Adler Samu. c) Dicséző oklevelet: Kassai gazdasági tanintézet, br. Ghillány Imre, Piller Miklós, Dessewffy Pál, Schwarz József.

V. Gépekért és eszközökért: a) Arany-érmet: Magyar állami gépgyár. Kühne E., Moson. Bächer Rudolf, Budapest. b) Ezüst-érmet: Fleischer és Társa, Kassa. Grotzmann Samu, Eperjes. Müller és Weisz, Budapest. Kalmár Zsigmond, Túrkeve. Scholcz A., Matheócz. Alfa Separator, Budapest. c) Bronz-érmet: Malomipar részv.-társ., Budapest. Sanyerhausen-i gépgyár, Budapest. Belán Mátyás, Bács-Cséb. Bukovinszky József, Szegszárd. Piller Kálmán, Piller-Peklen. Salzmann és Társa, Budapest. Király Lajos, Schotolla Ernő, Budapest. Kozaróczy, Nagy-Sáros. Kazinczy Manó, Roskovics Mihály és Szabanos András, Eperjes. d) Arany-érmet: Fairbanks mérleg-gépgyár, Budapest. e) Ezüst-érmet: Brestyenszky György és Próner Károly, Eperjes. f) Bronz-érmet: Saláta Anndrás, Geffert István és Jakubek András, Eperjes. g) Elismerő oklevelet: Sz. kir. Eperjes város, Hamborszky Bertalan, Moskovits Márkus és Társa, Fuchs Adolf, Eperjes. Horovitz Mór, Budapest. Greschik Gyula, Lőcse.

VI. Gyümölcs. A gyümölcs-kiállítás színhelye volt Sárosvármegye székházának ez alkalomra szépen felszerített nagyterme. A gyümölcs-kiállítás rendezője Ghillány József kir. tan. volt, a kinek elnöke alatti bizottság a nemes-gyümölcsfajok kiállítói részére arany-, ezüst és bronz-okleveleket ítél oda. — Különösen kitűntek úgy mennyiség, mint minőség tekintetében Piller Kálmán és Miklós, Kis-Szeben, Eiselt Antal, Kubinyi Albert, Ghillány József és Meliörisz Kálmán.

Úgy a kiállítási érmeik, valamint az elismerő oklevelek igen díszesek. Az érmeik egyik oldalán a következő felirás olvasható: «Ferencz József ausztriai császár és Magyarország apostoli királya»; a másik oldalon pedig a magyar egyesített címer alatt: «Eperjes, 1898. A mezőgazdaság terén szerzett érdem elismerésül».

Az elismerő oklevelek művészi rajzát Kurth Miksa hírneves festőművész rajzolta, kinek több igen szép rajza s képe a kiállítás területén is ki volt állítva. A kiállítás rendezése s támogatása körül sokat fáradozott s tett gr. Wengerszky Hugó, a ki a kiállított állatok számára szükséges alomszalmát s takarmányt a kiállítás egész ideje alatt díjtalanul engedte át, valamint Piller Kálmán e. elnök és Lukovits Aladár e. titkár.

Magasabb közzgazdasági szempontból lapunk más helyén foglalkozunk az ily kiállítások érdemével. E helyütt csak örömmel mutathatunk rá arra az általános megalégedésre, melylyel a közönség e kiállítást bírálta s a mely megalégedettséget a két napig városunkban időző miniszteriumi kiküldöttek is a legteljesebb mértékben magukkal vitték. (—r.)

Szobrot a királynénak!

Sárosvármegye területén, megdicsőült Erzsébet királynénk szobrára megindított gyűjtések eredményeként eddig a következő adományok felől nyertünk értesülést:

Eperjesi Kuglizó-társaskör 60 kor. — fill.
Jogtanári kar gyűjtése 74 „ — „
Hozzájárultak: Dr. Horváth Ödön 30 korona, Schulek Gusztáv 10 kor., dr. Horovitz Simon 4 kor., dr. Mikler Károly 10 kor., dr. Sárdy Vilmos 10 kor., dr. Horovitz Imre 4 kor., dr. Breyer Adolf 2 kor., dr. Meliorisz Béla 4 kor.

Az Eperjesi Takarékpénztár ívén újabban 70 „ — „
Hozzájárultak: Propper Adolf dr. 10 kor., dr. Mosánszky Győző 10 kor., Thrór Gyula 6 kor., Rosenberg Herman 10 kor., Stancel Bela 6 kor., Farkas Lajos 2 kor., Dahlström Gy. 2 kor., Divald L. 2 kor.

Eperjes városnál újabban befolyt adományok 63 „ 30 „
Hozzájárultak: Eperjesi íz. hitközség 50 kor., Fest Tivadar 1 kor., Pondelicsek Emil 1 kor., id. Molitorisz István 4 kor., Sebes István 40 fill., Hoffmann József 1 kor., Magyar József 2 kor., Sárossy István 1 kor., özv. Duda Mária 40 fill.

Összesen: 267 kor. 30 fill.
Eddigi gyűjtésünk: 3937 „ 60 „
Együtt: 4204 kor. 90 fill.

A Kollégium gyászünnepélye. A Kollégium tanárkara és ifjúsága f. hó 2-ikán délelőtt 11 órakor tartotta a díszteremben Erzsébet királyné emlékére a maga gyászünnepélyét, jöjjel a Kollégium mind a négy tanintézetében megtartattak az illető intézetek külön ünnepélyei, vagy gyász-gyűlései. Az országos gyász miatt elhalasztott megnyitó-ünnepély folytán maradt ily későre ez, s méltó befejezést képezte a városunkban hatóságok, felekezetek és testületek által rendezett ilynemű gyászünnepélyeknek. A tanárkaron, az ifjúságon és a koll. igazgató-választmány tagjain kívül e megható gyászünnep városunk közönsége s az összes polgári és katonai hatóságok, nemkülönbön a felekezetek és tanintézetek gazdagon voltak képviselve. Ott láttuk Szinyei Merse István főispánt, Tahy József alispánt, Frank ezredes, illetve Kálmay örnagy vezetése mellett a közös- és honvéd-tisztikart, Mandics Ede polgármesterrel az élén a városi, Palugyay Gusztáv törvényszéki elnök vezetése mellett a bírói, Almássy Andor erdőtanácsos és Harmancsok György bányafőnök vezetése mellett az erdészeti, illetve bányászati tisztikart, Hoffmann Mór kir. pénzügyigazgatót, Kotradov Mihály, Kovaliczky Kornél és Sassi Bertalan kanonokokat, Matavovszky Béla helybeli és Nemes Lajos zempléni tanfelügyelőket, a gör. kath. theol. és preparandiai tanári kart, Láng Mihály igazgató vezetése alatt a kisdödvönöképző-intézet tanárkarát, Kubinyi Albert egyházfelügyelőt, Draskóczy Lajos, Liptai Lajos, Novák Mihály ev. lelkészeket, dr. Janicsk kir. kath. főgimn. tanárt és másokat. A hölgyek s közöttük a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet képviselői, belépő-jegyekkel a karzaton foglaltak helyet. A rendezés körü. az igazgatónak Engler L., Jamniczky I., Jamniczky Gy., Szlopovszky K., Járossy M., Krafta N. theologusok és Menesdorfer B., Gasperik L., Legeza I. joghallgatók voltak segítségére. A magasztos ünnepély, mely minden pontján fényesen sikerült, Kapi Gyula tanár vezetése alatt egy alkalmi énekkel kezdődött, melyet a tanítóképző-intézet énekkara adott elő. Ezt követte Dedinszky Aladár IV. éves theologus komoly alkalmi imája, a melyet állva hallgatott meg a díszes közönség. Következett dr. Szlavik Mátyás koll. igazgató gondolatokban gazdag s figyelemmel hallgatott emlékbeszéde, melyet lapunk más helyen egész terjedelemben közöl. Osztermann Ernő III. éves joghallgató Ábrányi Emil «A nyolczadik tör» című mély érzésű költeményét szavalta el határozatosan. A Szánik Ernő énektanító által vezetett főgimnáziumi dalkar által előadott «Hymnus» fejezte be a Kollégiumhoz oly annyira méltó gyászünnepélyt, melyről a díszes közönség a legnagyobb megalégedéssel távozott.

Bártfán, az ottani állami gimnáziumban szintén kegyeletes ünnepet tartottak szeptember 22-én, a nagy királyné emlékezetére, a melyen a közönség nagy számmal vett részt. Az ünnepély helyéül az izléssel feldíszített tornacsarnok szolgált. Az ifjúsági dalkar, Hemerka Ulrik vezetése alatt több meghatón szép éneket adott elő, míg az ünnepély főpontja dr. Vass Antalnak szép és mélyen megható gyászbeszéde volt, a mely gyakori könnyekre fakasztotta a hallgatóságot s a mely annyi találó vonással ecsetelte a nagy királynénak felséges erényeit s azt a mérhetlen veszteséget, a mely halálával szegény hazánkra és nemzetünkre ónsúlylyal reánehézedett. A beszédet megelőzőleg szavaltat is volt; Ábrányi E. «A nyolczadik tör» című költeményét adták határozatosan elő.

A kis-szebeni ág. h. ev. I-ső egyház szeptember 17-én gyászdíszszel bevont templomában gyászi-ünnepélyt tartott.

Dr. Szlavik Mátyás

kollégiumi igazgató beszéde a Kollégiumnak október hó 2-án tartott gyász-emlékünnepélyén.

Mélyen tisztelt gyászoló közönség!
«Egy szó nyilallott a hazán keresztül! Egy röpke szóban annyi fájdalom!» Királyasszonyunk meghalt!... Hazánk és nemzetünk valóságos jószellemét, igazi védőangyalunkat veszítettük el Benne!

Oh, mennyire igazza volt jószágos királyunk Ő felségének, a mikor a fájdalomtól zúzott szívének mély gyászában is reánk gondolva — leghívebb nemzetére — ajkait ez a sóhajtás hagyta el, hogy: «Máltán siratják a magyarok a királynét, mert benne legjobb barátjukat veszítették el!»

Igen!... Legjobb barátunk volt ő mindig!... Csakugyan reszketünk egész lényünkben, — megrendül kebelünkben a szív, könnybe lábadt szemünk előtt homályba borulnak a gondviselés útjai, midőn meg kell vallanunk, hogy «Leesett a mi fejünknek koronája!», — hogy rajongással szeretett felséges királynénk, nemzetünknek boldogító, jószágos nemtője, ott a távol Svájcznak szabad földén, orgyilkos kéznek esett áldozatul! Oh! Úgy rémlik előttünk, mintha kiközkent volna mederéből és visszafelé rohanna az idő, mintha a görög tragédiák rég letűnt világából rémítően szállana ki a sötét balsors, az ádáz végzet zordon hatalma!... Milliók halája, egy nemzet örökre hív kegyele, odaadó szeretete, mely szüntelenül körül lengette királyi alakját s buzóg fohászaival, áldásaival kísérte lépteit ott a távol idegenben is, hol búsan bolyongott, mint egy «emberektől elbűdosott fájdalom», mindez nem tarthatta vissza fölönt dicső fényétől az ólálkodó gonosznak démoni hatalmát!...

Az a ravatal, a melyre őt fektették, — jól mondotta a koszorús költő — «többet beszél nekünk, mint a világ minden bölcséi! Elmondja, hogy a gyűlölet hitvallása nem ismer sem Istent, sem hazát, sem királyt, sem felebarátot! Elmondja, hogy a gyűlölet hitvallása olyan örvény, melynek nincs feke! Elmondja, hogy a gyűlölet hitvallása az az apocalypticus szörny, a ki nem pihen meg addig, a míg valami rombolni valót talál a földön!»

A „FELVIDÉKI SZEMLE“ TÁRCZÁJA.

Erzsébet meghalt!

Gyilkos tör villant távol idegenben
S királyok — nemsetek öröme gyászra
Sötétült. Nem temettek soha eszében,
Se eszében nem rejt a koporó sárja.
Temetéshez sardndokolt a lelkünk.
Beszárt a kriptá és el nem temettünk;
Főleírni halljuk egyre még a gyászdalt:
Erzsébet meghalt!

(Inken —
De im!... Sívárdányként — lepergő könnye-
Csodás jelenés káprázata tör meg.
Te esős hosszánk, örökké való leten.
Ki megváltókat engedés át a törnek,
Ki egy fűadát láttad a keresztfán:
„Töröld le könnyed! Egyre sűgolóddván:
Erzsébet meghalt! — bűd feledni kéest:
Erzsébet élt!...”

Valahol messze, távol idegenben
Bíboros bőlcset ringatott az angyal
S angyal mosolyg a bölcsőben esziden.
Ajakán róssa, homlokán a hajnal.
Ez esőtak ő hossz idegen nyelven.
Csak az az angyal regélt neki eszében
S ragadta messze-messze, tündéresdrnyon
Egy édes dlom:

Hogy nemset él a Kárpátoknak alján,
Mely megbűnhődött már jövendő-múltat;
Véss tornyosult egének boltozatján
S ha vére nem hullott, könnyűi hulltak.
Ah, es a nemset hűn eseretni tud csak
S ily népet eddig csak gyűlölni tudtak,
E nép red vár s ő hossz megyen,
Es a nép neki nem idegen...

S a titkos sejtelen valóra válik.
Eljött e népek ifjú fejedelme
S hová csodás ösztöntől üsse vágyik.
Elvitte oda férjének szerelmé.
Mint ismerőst fogadta bérés-meső
S a nép örömtől ujjongott: Ez ő.
Kit a jósdgos Eg küldött minékünk,
A mi reményünk!

És letörölte égő könnyeinket.
Magyar nyelven vigasztalt, hogyha gyás ért.
Ah, megesegetett a nagy leten minket,
Hogy balsamul add őt annyi gyásért.
Örömmel volt, hogyha ő jött hozzánk,
Sívében viesszhangot keltett a nótlánk...
Mért is kellett, hogy eloszoljon — szálljon
E tündérdlom!

Nagyasszonyunk, bús Mater dolorosa,
Levetted nemsetünkről a keresetet.
Atdn virult, atdán hervadt a róssa
S a töviskoronát csak te viselted,
Hogy a világnak tegyél tanuságot:
Így élnek, így halnak a Messidsok...
— Daloljátok, daloljátok a gyászdalt:
Erzsébet meghalt!

S ha elhangzott a temetési ének,
Adjuk meg, a mi őt megilleti.
Ki maga volt az ideál, költészet,
Sívünkben emeljük szobrot neki.
S éressük borul, ha ránk borul az éjfel.
Es ő rednk ragyog nagy szellemével,
Hosszánk jorrasztva királyunk sívét:
Erzsébet élt!
Dr. Mikler Gusztáv.

tiszteletet tartott ev. ifjúság, hane Altmann Gusztádet mondott, s hoz, Ő tőle kérvés és gyászoló nem

Vármegyei

Vármegyei egybe törvényhat szeptember hó 30. elnöke alatt ta apostoli kir. Fel mély megindulás a szép köszönő s lap, résztint pedig ben tudomásra h tárgysorozatnak pontját a lapunk tetett allandó val el. Különösebb ez zátában helyfogl de ezek között e ügyézi állásnak zásnak az erlend eszközültettek. M Béla várm. II. od. Adolf eperjesi üggyvéd 41 szávvaz alügyészszé Szü árvaszéki jegyző szolgabíróvá; Dr. Merse Félix III. II-od aljegyzővé, helyettes árvaszé járásí főszolgabír kérvényét, tekin telenségére, kedv tette. Ennek az gyűlésnek fogja szolgabíró, az e jesítése végett, e tárgysorozat mi után elnök a gy

A városi s mindenekelőtt a ket vette tárgya igazgatónak adta lenül két hónapig e feltétel folytán gyalta ezenkívül új szabályrendeletésítését és gyűletrevaló és sz legnagyobb örön A tervezetet ant

A városi háza világitást vezetil Werther-czég va

Bártfa város gyűlést tartott, elintézt: A va séges terület át zathozatal. A ké

Igen! Ez céltalan dühéb kész a nemzete kezével és gy mely a szeretet boldogítását czé fájdalom érzet S lelkének az ő dicsőséges legütdöklöbbl magasztosult és

Eszményké jöteményt ár hitvesnek, ki ki gondjai s meg társa, istenadta nagy királyné iránt való hős volt hivatta n igazi magyar n nemzetének sz totta örömmül tudott vinni e képévé az any egyetlen fiána halálát, roskad fenséges erejév tudta gyászolt ez a dicső nő, hitves, ez a t iszonytatos mo

Mély fájdá vert fejedelmi áhítattal kérjü ki — «egyszi annak kihulló világosodás — vigasztaló jór nemzetet ily t Mi pedig ifjúság, kik az

tiszteletet tartott, melyen nemcsak a hívek s az összes ev. ifjúság, hanem számos testület is résztvett. *Altmann Gusztáv*, az egyh. derék lelkésze, gyászbeszédet mondott, s megható imával fordult a Mindenhatóhoz. Ő tőle kérvén alkotmányos, böles jó királyunkra és gyászoló nemzetünkre vigaszt.

Vármegyénk és városaink.

Vármegyei közgyűlés. Népes gyűlésre jöttek egybe törvényhatósági bizottságunk tagjai folyó évi szeptember hó 30-án. A *Szinyei Merse István* főispán elnöklete alatt tartott gyűlés mindenekelőtt Ő cs. és apostoli kir. Felsőlegények köszönetét hallgatta végig, mely megindulással, felállva és elhatározta azt, hogy a szép köszönő szavakat részint a vármegyei hivatalos lap, részint pedig falragaszok útján a legszélesebb körben tudomásra hozza. Ezután hozzáálltak a hosszú tárgysorozatnak az elintézéséhez, a melynek minden pontját a lapunk múlt számában már részletesen ismertettük *allandó választmányi javaslatok alapján intézték el.* Különösebb érdekességet a gyűlésnek a tárgysorozatában helyfoglaló tisztviselő-választások nyújtottak, de ezek között csupán az ujonnan rendszeresített alügyeszi állásnak a betöltésénél volt szükség a szavazásnak az elrendelésére; a többi választások egyhangulag eszközöltettek. Megválasztotta a gyűlés: Dr. *Mariássy Béla* várm. II. od. aljegyzőt árvaszéki ülnökké; *Krémer Adolf* eperjesi ügyvédet, dr. *Balpataky Imre* eperjesi ügyvéd 41 szavazata ellenében 93 szavazattal, vármegyei alügyeszi; *Szűcs Endre* közigazgatási gyakornokot árvaszéki jegyzővé; dr. *Dobay József* tb. szolgabíró szolgabíróvá; *Dobay Fela* tb. főszolgabíró, *Szinyei Merse Félix* III. ad. aljegyző a pályázattól visszalépén, II. od. aljegyzővé, és *Vilczek János* árvaszéki ülnököt helyettes árvaszéki elnöké. *Roskoványi Miklós* sírkövi járási főszolgabírónak nyugdíjaztatás iránt benyújtott kérvényét, tekintettel orvosiilag igazolt szolgálatkép telenségére, kedvezően intézte el s öt állásától felmentette. Ennek az állásnak betöltése a következő közgyűlésnek fogja tárgyát képezni. Dr. *Dobay József* szolgabíró, az egyéves önkéntes katonai szolgálat teljesítése végett, egy esztendőre szabadságot. A hosszú tárgysorozat minden pontjának részletes letárgyalása után elnök a gyűlést berekesztette.

A városi szinügyi bizottság utóbbi gyűlésén mindenekelőtt a szinigazgatóktól beérkezett kérvényeket vette tárgyalás alá, s a színházat Szalkay szinigazgatónak adta ki azzal a megszorítással, hogy oktetlenül két hónapig kell itt lennie. (Mint utólag értesültünk, e feltétel folytán a szinigazgató jövele elmaradt.) Tárgyalta ezenkívül a bizottság a tevékeny polgármesternek új szabályrendeletit tervezetét, a melylyel a színházalap létesítését és gyarapítását óhajtja előmozdítani. Az oly életrevaló és szükséges kezdeményezést a bizottság a legnagyobb örömmel üdvözölte s a tervezetet elfogadta. A tervezetet annak idején bővebben ismertetni fogjuk.

A városházának összes helyiségeibe a villamos világítást vezetik be. A bevezetési munkálatokkal a Werther-czég van megbízva.

Bártfa város képviselő-testülete szeptember 27-én gyűlést tartott, melyen a következő ügyek nyertek elintézt: A vasúti állomás kibővítése céljából szükséges terület átengedése iránt a tárgyalás és határozathozatal. A képviselők nem lévén jelen a törvény által

Igen! Ez a fékvesszett szörny, pusztítani vágyó cztalan dühében, porba zúzza az oltárt, meggyalázni kész a nemzetek legdrágább kincseit s szentségtörő kezével éles gyilkot emel a legtisztább női szívre is, mely a szeretet, a hűség, az áldó könyörület, a mások boldogítását célzó irgalom és a magába elmerült néma fájdalom érzetén kívül más érzést nem ismert soha!

S lelkének ezek a legnemesebb érzelmei, melyek az ő dicsőséges koronájának megannyi legdrágább és legtündöklőbb tiszta gyöngyei voltak, őt igazán felmagasztosult és felmagasztosító eszményképpé tevék!

Eszményképpé a *nőnek*, ki csak vigaszt, áldást, jótéményt árasztott mindenfelé! Eszményképpé a *hitvesnek*, ki királyi férjének súlyos uralkodói és családi gondjai s megpróbáltatásai között, fenkölt lelkű élet-társa, istenadta vigasztalója volt! Eszményképpé a nagy *királynénak*, kinek drága hazánk és nemzetünk iránt való hő szeretete oly gondviselészzerű küldetést volt hivatva teljesíteni! Eszményképpé a szívében igazi magyar nőnek, a ki mindenkor megértette hűséges nemzetének szivedobogását, a ki mindenkor megosztotta örömeit és bánatunkat; hiszen koszorút is tudott vinni elhunyt nagyjaink ravatalára! Eszményképpé a *nőnek*, ki — a nemzet reményének — egyetlen fiának, valamint számos fejedelmi vérenek halálát, roskadozó egészségben is, a hős és a martir fenséges erejével, a keresztény lélek hívő megadásával tudta gyászolni!... Őh és ez a tiszta eszménykép, ez a dicső nő, ez a nagy királyné, ez a fenkölt lelkű hitves, ez a felséges anya, ily szörnyű halállal, ily iszonyatos módon fejezi be áldó, áldott földi életét!...

Mély fájdalomtól lesújtva állunk meg a törrel átvett fejedelmi szív iszonyú tragikuma előtt és szent áhítattal kérjük az élet és a halál mindenható Urát, ki — egyszülött fiát is átengedte a kínhalálnak, hogy annak kihulló véréből támadjon a szeretet — a felvilágosodás — az erény vallása, — hogy fordítsa vigasztaló jóra ezt a nagy csapást, mely királyt és nemzetet ily méretlenül mély gyászba borított!...

Mi pedig mindnyájan és különösen ti lelkes tanulóifjúság, kik azért gyűltetek a vallás, a tudomány és a

megkivánt számban, az ügy tárgyalását október 20-ára halasztották. Előterjesztés az elemi iskolák államosítása ügyében. Előterjesztés a főtemplom felszentelési ünnepe tárgyában, melyre nézve a bizottság intézkedése tudomásul vétetett. A kórházi alapszabályok módosítását helybenhagyván, felterjeszteni határozta. A fürdői bizottság előterjesztését: az új villatelep építési területeinek szabályozása, a fürdői izraelita imaház építése Schön S. villaépítése engedélye és dr. Kúnos villaépítése tárgyában, tudomásul vették. A jogügyi bizottság véleményes jelentéseit a fürdőrézsvénytársulat alapszabályainak módosítása, a villatelek hasznbér-összege, és a fürdőbérlet biztosítása tárgyában szintén. Tárgyalták a tanács jelentését az új kibérlés alá eső bérlet tárgyakra vonatkozó bérleti feltételek megállapítása iránt, s a feltételeket megállapították, az árveréseket f. é. október 5-ére kitűzték. Ugyanannak jelentését a városi erdőknek állami kezelésbe adása iránt. A bizottság előterjesztése alapján az erdők államosítását kérni fogják. Ugyanannak jelentését a jövő évi virilisták jegyzékének megállapítása tárgyában, tudomásul vették. Hasonlóan tudomásul vették a pénztárak vizsgálatáról szóló jelentést is.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet igazgatóválasztmánya szept. 29-én népes gyűlést tartott *Kubinyi Albertné* elnöklete alatt. A választmány mindenekelőtt az országos gyász kérdéseivel foglalkozott s elhatározta, hogy az „Erzsébet-alap”-ra 100 koronát adományoz, ugyanerre az ig. választmányi tagok között gyűjtést fogantatott, valamint adakozásra szólítja fel a vármegye összes hölgyeit. Dr. *Horváth Ödön* titkár referálásában helyesléssel és köszönettel fogadta a bemutatott iratot, melyek az árvaháznak „Erzsébet árvaház” elnevezése ügyében a m. kir. belügyminiszterhez, *Szinyei Merse István* főispánhoz és *Desseffy Marianna* védnőknőhöz intézettek, nemkülönb a köszönőiratot Sárosvármegye közönségéhez a létesített alapítványért. Ugyancsak helyesléssel vették tudomásul az alapítvány tekintetében *Tahy József* alispánnal létesült kölcsönös megállapodás felől. Meleg köszönetet és a legteljesebb elismerést szavaztak *Kösch Árpád* egyl. pénztárosnak, az egyleti ügyek pártatlan buzgalmú előmozdítójának, azokért az igen jelentékeny anyagi előnyökért is, a melyeket az egyleti nyomtatványoknak könyvnyomtató-intézetében való elkészítésénél az egylet számára mindenkor biztosít. Sajnálattal vették tudomásul *Hasslinszky Frigyesnének* — eltávozás folytán — az egylet tagjai sorából való kilépését; majd alispáni kijelölés alapján egy, a polgármester kérelme folytán pedig két árvagyermeknek újabb felvételét határozta. Ezután titkár részletes jelentést tett a jelenlegi árvaházi ápoltak és ezeknek a helybeli kiseddőkbe, illetőleg iskolákba való járása felől. Végül a gyűlés felkérte tagjait a szokásos évi gyűjtéseknek október 15-éig leendő eszközzésére és az igazgató-választmányba való szives közreműködésre felkérte: *Tahy Józsefné*, *Schmidt Gyuláné*, *Bielek Lászlóné*, *Mikler Károlyné*, *Müller Bertalanné*, *Jakobei Dezsóné* és *Rosenberg Teofilné* úrnőket is.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A kör tiszteleti-tagsági oklevelei még az év tavaszán elkészültek. Azok az oklevelek, a melyeket a kör alakulásakor erre használtak, időközben elfogytak, illetve — különösen a városunkban dühöngött nagy tüzvész alkalmával — megsemmisültek, úgy, hogy ujaknak a készítettéséről kellett gondoskodni. Az igazgató-választmány erre vonatkozó határozata

hazafiság ez ősi bástyájának falai közé, hogy az igazért, a szépért, jóért és nemesért — önfeláldozásra készen — lelkesedni tanuljatok, vessük és vessétek szivetek táblájára kitörülhetetlenül ezt a nagy nevet, melyet Klio arany betűkkel irt fel nemzetünk történetének lapjaira, — vessük és vessétek reá az igaznak, szépnek, jónak és nemesnek —, vessétek reá Erzsébet királyasszonyunknak örök áldással emlegetendő dicső, nagy nevé! Hiszen a magyar a leglovagiasabb nemzet volt mindig s annak kell maradnia szüntelen! Hiszen az olyan tiszta ideál, mint a milyen megdicsőült királyasszonyunk marad a mi könnyelt szemünk előtt mindenkor kell, hogy a „Vitam et sanguinem!” dicső korára emlékeztessen vissza bennünket örökké!

Oh örizzük, áldólag örizzük meg a trón és a haza iránt való törhetlen hűségnek mindenkor otthonát képező ez ősi falak között is szergett nagy királynénk emlékét az idők végtelenségéig! Örizzük meg azzal az igaz szeretettel, mely életében az ő részéről egész nemzetünknek üdve, boldogsága volt!

Élők és holtak hatalmas Istene! Áldd meg a hitünk szerint a boldogok országába költözött királynénkat! Neve, emléke legyen égő szövétnékünk, mint volt személye, életében, fénylő csillagunk!

Királyok Királya! Népek és nemzetek hatalmas Istene! Légy a mi dicső királyunkkal, Szent István koronájának legmértőbb viselőjével! Add neki lelked erejét, hogy a szivettépő fájdalom ne törjek meg, sőt kegyelmed által, mint olvasztó tűztől a nemes ércz, erejében megszilárdulva, uralkodjék bölcseséggel, igazsággal, atyai szeretettel, nemzetünk boldogítására! Add, oh add neki azt, a miért lesújtó fájdalmában is esdekléssel fordul Te hozzád, adj neki erőt, hogy „véghez vihesse azt, a mire hivatva van!”

Oh légy velünk, mi Istenünk, a mi imádtott magyar hazánkkal és nemzetünkkel s pataként omló, fájó könnyeink között ne próbálj meg erőnk felett!

Oh! Szánd meg Isten a magyart,
Kit véssék hányának!
Nyúts feléje védő kart
Tengerén kinjának! Úgy legyen!

alapján az új oklevelek el is készültek s valósággal becsületére válnak *Kösch Árpád* könyvnyomtató-intézetének, nemkülönb becsületére válnak a körnek is, a mely ezeket majd használni fogja azokkal szemben, a kiket ezeknek adásával megtisztelni szándékozik. A *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter számára kiállított példányhoz igen díszes boríték is készült, a melyet *Cattarino Sándor* eperjesi könyvkötészete nagy ahhozértéssel állított ki.

Az eperjesi állami kiseddőképész-intézet igazgatója köszönő-iratot intézett a kör igazgató-választmányához azért, hogy az intézet 40 növendéke számára az 1897/8. évre szabad-jegyet engedélyezett, s az engedélynek a jelen tanévre való szives megújítását kéri.

A Kassán alakult *Kazinczy-kör* elnöksége, a választmány megbízásából iratot intézett körünkhöz, a melyben az egylet megalakulását közölve, a vele való kollegiális érintkezésbe való lépést s a viszonyosság fejében a kör kiadványok megküldését kéri.

H I R E K.

*** A király névünnepe.** Szívünk odaadó, önfeláldozásra kész hűségese szeretete soha oly fokozott mértékben nem környezte Őt, Szent István koronájának legmértőbb viselőjét, mint mostan, a mikor ennek a szeretetnek tiszta lángjai fájdalmunknak és gyászuinknak szomorú könnyein megtörve sugároznak Feléje! Az ünnepi istentiszteleteken, a melyek városunkban is megtartattak, s a melyeken az összes polgári és katonai hatóságok, az intézetek, egyesületek és a nagyközönség olyan nagy számmal vettek részt, fokozottabb bensőséggel szállott igaz imánk a mindenség Urához, hogy áldja meg Őt, tegye hosszúvá és boldoggá nekünk oly annyira drága életét! Azt az életet, a mely a magyarnak legföltettebb kincse, legédesebb reménye most! Soha oly bensőséggel nem imádkoztuk azt, mint most, hogy: „Fény nevére! Áldás életére!...”

*** Előfizetési felhívás** Lapunk évfolyamának f. évi október hó 1-ével új évfolyam kezdődik, a melyre ezennel előfizetést nyitunk.

Előfizetési árak:

Egész évre	5	frt — kr.
Fél évre	2	» 50 »
Negyedévre	1	» 25 »

Az előfizetési pénzek lapunk kiadóhivatalához: *Kösch Árpád* könyvnyomtató-intézetébe (Eperjes, Fő-utca 59. szám) küldendők.

Felkérjük lapunk *összes előfizetőit*, hogy mivel a következő évnegyedtől kezdve a lap minden előfizetési pénzei kizárólag a lap *jelenlegi kiadóhivatalát* illetik, ezeknek ugyancsak az említett címre való beküldéséről gondoskodni sziveskedjenek!

Október 6. Nemzetünk gyásznappja virradt reánk, a melyhez a szomorú, fájó emlékek egész serege fűződik hozzá. A kegyeletes visszaemlékezés meleg szívvel nyújtja a nagy vértanúk sírhantjára az érdemek jutalmát képező babért s a hősiesség jelvényét szolgáló cseréget, de odanyújtja a béke, a kiengesztelődés gyöngéd palmaágát is! S lelkünkig szól a költő szava:

Itt lángolt, mint a Mózes csipkebokra,
Tizenhárom hős szellem-áldozatja.
Világa a jövendő áttragogja,
S legyen bár olyan fényes a jövő,
Minőnek óhajtja minden hívő:
Te szent világgal fogsz ragyogni ránk,
Aradi vérhely, — mi kálváriánk!

A kegyeletes visszaemlékezés templomba szólította e napon városunkban is a «nagy idők tanúit», volt 1848—49-es honvédeinket, de templomba szólította ősi Kollégiumunk tanárait és ifjúságát is, mely Kollégiumnak falai között egyik vértanunk örök emlékeztető a legszebb emlék, egy tanszék, van emelve. A Kollégium theologiai ifjúsága d. e. 9 órakor ünnepélyt rendezett, a jogakadémiai ifjúság pedig gyásztiszteletet tartott, melyekről lapunk következő számában hozunk tudósítást.

*** Személyi hírek.** Dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t., orsz. képviselőt az országgyűlés képviselőháza újabban is alelnökévé választotta. — *Szinyei Merse István* főispán néhány napra a fővárosba utazott. — *Horváth Elemér* min. tanácsos, a magy. folyambajozási részvénytársulat vezérigazgatója, valamint *Bormenizza Adam* cs. és kir. kamarás, *Fest Lajos* és *Szinyei Merse Pál* orsz. képviselők városunkban időztek s résztvettek a törvényhatósági bizottságnak szept. 30-ki közgyűlésén. — Dr. *Schmidt Gyula* orsz. képviselő városunkba érkezett. — Báró *Malcomes Feromos* földművelésügyi miniszteri tanácsos, a nevezett miniszterium kiküldöttként, az itteni gazdasági kiállítás alkalmából városunkban időzött s résztvett a kiállítás megnyitásán is. — *Nemes Lajos* kir. tanácsos, Zemlén vm. tanfelügyelője, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium megbízásából meglátogatta városunkat s résztvett a gör. kath. tanítóképző-intézetnek tanképesítő vizsgálatán. — Dr. *Mariássy Béla* várm. aljegyzőt a törvényhatósági bizottság szept. 30-ki

közgyűlése egyhangulag árvászéki ülnökké választotta. A kiváló képzettségű és buzgalomú tisztviselőnek, lapunk érdemes dolgozójárának, ehhez az annyira megérdemelt szép előlépéséhez öszintén gratulálunk. — Bártfa város képviselőtestülete f. é. szept. 27-én tartott közgyűlésén Steinl Imre műgyegetani tanárt, a templom építőjét, egyhangú lelkesedéssel díszpolgárává választotta.

* **Új oltár.** Ferenczrendi templomunk egy igen díszes, szép új oltárral gazdagodott: a lourdi Szűz oltárával, mely a megboldogult Ritter Ferencz, ferenczrendi atyának hagyományából s a hívek gyűjtéséből épült. A gyönyörűen sikerült oltárt a Rózsafüzér-társulat oltára helyén állították fel s az már méltó tanúja a hívek áhitatának. Az oltár Hölzel bárffai templomi szobrásznak jeles műve.

* **Diakonissa-beiktatás.** Szept. 25-én ment végbe az ág. hitv. ev. templomban az eperjesi ág. hitv. ev. gyámintézetű nőegylet kebelében szervezett diakonissa állásra meghívott nővér beiktatása. Az ünnepélyen Schmidt pozsonyi ág. ev. lelkész német- és ifj. Draskóczy Lajos helyb. lelkész magyar szónoklattal vettek részt. A templomi ünnep után a beiktatottat számosan kísérték el az említett nőegylet által számára berendezett lakásra, a hol Mosánssky Gyözőné egyleti elnöknő és Mayer Endre egyleti titkár intéztek beszédeket a nővérekhöz és a jelenvoltakhoz.

* **Gör. kath. egyházmegyei hírek.** Kiküldettek Amerikába: Keselyák Péter boldogkőváraljai lelkész Lansford-ba (Pa.), Mléj Antal mátyásföldi lelkész McKesport-ba (Pa.), Holýko János mergeskai lelkész McAdoo-ba (Pa.). — Mihálics György andrejovai lelkész csebinyei lelkészévé nevezetett ki. — Veszkid Sándor ab-szántói lelkész és Veszkid Miklós lagnói lelkész javadalmat cseréltek s utóbbi szántó-kerületi h-esperessé nevezetett ki. — Zapotocsky János keletcsényi lelkész elhalálozott.

* **Hymen.** Bodenlöss Viktor cs. és kir. főhadnagy a 67-ik gyalogezredben, eljegyezte Constantin Kornélia úrhölgyet Tolcsván. — Holénia József, az Eperjesi Bankgyelet pénztárosa, eljegyezte Divald Mariska úrhölgyet Eperjesen. Gratulálunk!

* **„Az emberszeretet nevében!”** E mondattal fognak beköszönteni a közelebbi napokban városunk minden egyes családjához a mi egyik legrégebb és legnemesebben működő jótékonyági együletünknek: a Sárosvármegyei Jótékony Nőegyletnek a tagjai, hogy a nagyközönségnek kegyes adományait kérjék az egyleti árva-ház javára, azokat az adományokat, a melyek nélkül ennek a nemes emberbaráti intézménynek a fentartása egyenesen lehetetlen volna. Mi tudjuk méltányolni azt a nagy áldozatot, a melyet a nemesszívű hölgyek ennek az ügynek, e gyűjtések fogantatásával, hoznak s épen ezért a legmelegebben ajánljuk ezt az ügyet a nagyközönségnek mindenkor annyi hálával tapasztalt kegyes jóindulatába és szíves áldozatkészségébe!

* **Nagyidők tanúja.** Mély részvéttel közöljük, hogy Novák Ferencz, gróf Károlyi László nyugalmazott uradalmi ezredese, Füzéren (Abauj-Tornavármegye) f. évi szeptember hó 29-én 72 éves korában elhalt. Az elhunyt végigküzdötte a szabadságharcot és számos ütközetben vett részt. Temetése a vidék intelligenciájának nagy részvéte mellett, f. évi szeptember hó 30-án ment végbe.

* **Gyász.** Tulats Stefanie úrnő halt el f. hó 6-án, életének 56-ik évében.

* **Hirtelen halál-esetek.** A közelmúlt napokban két hirtelen halálestet történt városunkban, a mely f. hó 1-én Kolbay János, 2-án pedig Polinyák Máriát szolgáltatta el az élők sorából. Utóbbi éppen a templomból jöve ki, bevásárlóskora indult, mikor az utcán összeest és szörnyet halt.

* **Az Országos Tanáregyesület eperjesi köre** f. hó 1-én tartotta e tanévben első rendes gyűlését. A kör ez idei elnöke, Sgatorisz Frigyes, megemlékezvén Erzsébet királyné Ó Felsége gyászos elhunytáról, megnyitójában hangsúlyozza a tanárok társadalmi munkásságának szükségességét, vázolja a kör eddigi működését, örömmel mutat rá az eddig elért eredményekre, programjába felveszi a gimnázium tanulóinak számára szolgáló játszótér és uszoda ügyét, az orsz. középiskolai tanterv revíziójának a kör gyűlésein való behatóbb tárgyalását, a testületi szellem ápolására a gyakori barátságos összejöveteleknek eszméjét; végül szívélyes szavakban üdvözlö a k-szebeni kegyesrendi gimnázium három jelenlévő tanárát, a kiknek, valamint két eperjesi tanárnak a tagok sorába való felvételét kéri. A tetszéssel fogadott megnyitó után a játszótér és uszoda ügyében bizottságokat küldtek ki, a téli felolvasásoknak idejét meghatározták, a bárffai állami gimnázium igazgatójának levél felolvasását, a melyben azt az egészséges eszmét veti fel, hogy a kör felolvasásainak egy részét Bártfán tartsa meg. Este a kör vendégei és tagjai a Mettifele vendéglőben kedélyes összejövetelt tartottak.

* **Könyvodomány.** Tusnady Gyula, a budapesti I. hazai takarékpénztár egyik pénztárosa, a helybeli koll. teológiai és jogakadémiai ifj. könyvtár részére latin, német és francia nyelvű philos. és szépirod. művekből álló nagyobb könyvodományt küldött. A nagylelkű adományozónak a theol. és a jogak. ifjúság jegyzőkönyvi kivonatban, valamint a koll. igazgató hivatalos átiratban mondott köszönetet.

* **A cs. és kir. 67. számú, báró Kray gyalogezred** a következő hirdetményt teszi közzé: Ó Felsége I. Ferencz József császár és király által, legmagasabb uralkodásának 50 éves emlékünnepe alkalmából, a fegyveres hatalom és csendőrség számára alapított emlékérem az ezred tényleges szolgálatában álló katonai személyek részére ünnepélyesen f. é. december hó 2-án lesz kiosztva. A cs. és kir. 67., báró Kray nevével viselő

gyalogezred parancsnoksága a megtartandó istentisztelethez és az ezt követő emlékérem-kiosztásához meghívja a nem tényleges állományú az ezred kötelékébe tartozó személyeket, kik Eperjesen állandóan tartózkodnak. Azon tartalékosok, kik az ünnepélynél résztvenni szándékoznak, megjelenésüket jelentsék be a katonai igazlvány csatolása mellett legkésőbb október 15-éig az ezred parancsnokságánál (Kassai-út 25. sz.). Az istentisztelet december hó 2-án d. e. 9 órakor a szent-ferenczrendiek templomában, az emlékérem kiosztása pedig d. e. 10 órakor a helybeli új gyalogsági laktanya udvarán lesz megtartva. Azon nem tényleges állományú személyeknek, kik az emlékérem kiosztásánál részt nem vehetnek, az emlékérem a politikai hatóságok útján lesz kézbesítve.

* **Bártfa városáról,** a 20 évvel ezelőtt Sárosvármegye-ben vándorgyűlésezett történelmi társulat által méltán «magyar Nürnbergnek» nevezett ősrégi helyről, Tarcsai György író tollából igen tanulságos tárczaccikk olvasható az Egyetértés szept. 29-iki számában abból az alkalomból, hogy messze földön híres csúcsos-íves templomának évtizedig tartó restaurálását végre befejezték s nem sokára föl is avatják. Maga a város műemlékeink büszkessége; temploma pedig egyszerű, és nagyszerű arányaival, belső felszereléseivel Magyarország csúcsos-íves stílus emlékeinek legjelebbjéi közé tartozik. Valóságos múzeuma a művészet és művészi ipar szebbnél-szebb alkotásainak. A középkori eredetű város, melynek két vezérlő szempontja: a munka és a közbiztonság, melyen belejárított hazánk történetébe, s nagyjában ma is olyan, a minő a XVI. és XVII. században volt. Régi emlékeivel legfeljebb csak Lőcséhez volna még hasonlítható. Mint középkori szab. kir. város, valóságos önálló kis országot képezett. Történetének egyik legvalóságos ismerője: Rhódy Alajos, Bártfa jelenlegi tudós polgármestere.

* **Tanítóképesítő-vizsgálatok.** Az eperjesi gör. kath. tanítóképezdeben a nem okleveles tanítók részére f. évi július hó 1-től aug. hó 15-éig terjedőleg póttanfolyam szerveztetett, a mely póttanfolyam hallgatói f. hó 3-án és 4-én bocsátottak osztály- és képesítő-vizsgálatra. A vizsgálaton Nemes Lajos kir. tanácsos, Zemplénvármegye kir. tanfelügyelője is részt vett, a kit a sárosvármegyei kir. tanfelügyelő felterjesztésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter biztosul kirendelt.

* **A bárffai dóm felszentelésének napja** okt. 16-ára van kitűzve. Iubics Zsigmond megyés-püspök személyesen utazik Bártfára, hogy a már teljesen befejezett remek templomot felszentelve: átadja rendeltetésének.

* **A királyné szobrára** országzerter foly a gyűjtés, Gazdag, szegény iparkodik e szobor költségeihez járulni. Idáig már *negyedszáz* forint gyűlt össze.

* **Joghallgatóink** szokásos ismerkedési estélyük megtartását okt. 4-ről az országos gyász miatt elhalasztották.

* **Nyilvános köszönet és számadás.** I. kimutatás: Az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban létesítendő «Erzsébet királyné» tanuló-ifjúsági ösztöndíjalapítványra adakoztak: Kotradov Mihály 10 frt, Papnevelde három előjárója 3 frt, Papnevelde húsz növendéke 2 frt, Kubek Emil 1 frt, Gallitsik László 5 frt, br. Uslár-Gleichen Ottó 1 frt, N. N. 1 frt, Hirsch A. 1 frt, Thrór Gyula 1 frt, Rosenberg D. 1 frt, Weber Károly 1 frt, Bohrandt J. 1 frt, Berger Henrik 1 frt, Eiszelt Antal 2 frt, br. Ghillány Imre 20 frt, br. Ghillány László 20 frt, Guillaume Béla 5 frt, dr. Vojtovics József 5 frt, Gasch János 5 frt, Zborovszky Alajos 5 frt, A kir. kath. főgimnázium tanári testülete (17 tag a 3 frt) 51 frt. Eddigi adományok összege **142 frt.** Fogadják a nemeslelkű pártfogók áldozatkészségükért tanintézetünknek hálás köszönetét. Az eperjesi kir. kath. főgimnázium tanári testülete.

* **Általános szünet.** A szőlőtermelő felvidéki megyékben a szünetek október hó 10—15. napjain veszik kezdetüket.

* **Az Eperjesi Joghallgatók Testülete** kebelében alakult becsületbíróság tisztviselői a múlt hó 27-én megejtett választás alapján a következők: Elnök: Sztrilich Béla; alelnök Mandics Dezső; titkár Világhy Elek; másodtitkár Sikorszky Sándor, — mindannyian egyhangú választás alapján.

* **A túrista-egyesület** eperjesi jogász-alesztályának kilenc tagja f. hó 4-én Fekete László vezetésével a kápii várra sikerült kirándulást rendezett. A derék túristák az egész utat gyalog tették meg

* **Sorsjáték.** A gazdasági egyesület kiállítását alkalmából rendezett sorsjátéknál a következő sorsjegyszámokra estek nyeremények: 5 18 24 26 28 41 49 55 58 71 79 91 96 115 18 33 40 42 45 52 89 97 99 207 25 28 30 31 53 54 71 95 307 18 19 23 34 38 53 59 69 77 86 88 94 405 06 21 28 39 45 63 69 72 86 91 95 500 11 16 18 25 36 46 54 55 58 60 61 64 69 72 80 602 14 17 26 29 31 33 45 50 52 53 62 70 72 85 95 96 702 09 19 26 34 39 40 46 48 54 57 64 84 76 78 82 75 808 19 22 33 42 47 51 52 64 71 78 89 93 95 96 903 04 17 23 49 58 68 89 94 98 1008 25 27 36 59 1107 36 43 53 65 72 76 98 1217 19 24 39 41 60 66 72 77 78 84 1307 13 16 20 36 38 55 60 63 64 68 81 1406 09 24 26 29 34 39 49 54 56 75 77 79 92 1504 17 18 26 30 38 57 58 72 86 89 1614 26 27 29 30 31 32 33 44 48 49 64 67 75 94 1702 07 10 14 15 18 30 42 43 44 49 96 97 1805 12 22 34 42 45 47 54 63 68 79 90 94 1904 09 18 23 32 55 57 60 65 78 82 89 97.

* **Emléktábla-leleplezés** Kassán. Folyó hó 18-án nagy ünnepélyesség között fogják leleplezni a premontrai kanonokrend renovált társházának falába illesztett emléktáblát, mely igazolja, hogy e házban valamikor Baróthy-Szabó Dávid, Paacsányi János és Kaszinczy Ferencz laktak.

* **Gyászlogó a csúcson.** Egy lelkes túrista hölgy, Eggerhoffer Teréz, a múlt hó elején Budapestről Igloára ment, hogy a király látogatásának örömeire a Ferencz József-csúcsra kitzesse a nemzeti lobogót. A Szepeesség öröme akkor hirtelen gyászba borult: meghalt jó királynénk. Az öröm-zászló nem kellett többé; helyét elfoglalta a gyászlobogó. Stedniczky Samuel, Vernár postamestere, mászta meg a magas hegyet három poprádi polgárral s ő tűzte ki a gyászlobogót.

* **Tűzvész.** Nagy-Ladnán szeptember hó 30-án óriási tűzvész pusztított. A házak és csűrök csaknem mind leégtek, néhány házon kívül csak a templom, paplak és az iskola maradt épen. A lakosság egy része éppen városunkon vonult keresztül hazatérőben egy búcsújárásról, mikor a rettenetes hírt meghallotta. A vesztélyt egy 8 éves fiú okozta, ki egy kaval mellett tüzet élesztett. A kár óriási, mert a behordott élet még nem volt biztosítva; a nép nyomora leírhatatlan; a lakosság legnagyobb része hajléktalanul maradt. Emberélet nem esett áldozatul.

* **Letartóztatták** f. hó 2-án Repko Jánosot öt társával többrendbeli betöréses lopás miatt, melyet Tapoly-Hermány községben a múlt évben követtek el. A lopott tárgyak nagyrészt nevezetnél megtalálták.

* **Felségsértés** miatt tartóztatták le Sebes-Kelemes községben Jánosko Vassily vavrinczi lakost, ki egy ottani korcsmában többek jelenlétében felségsértően nyilatkozott.

* **Az Eperjesi Jogász-Vívóegylet** folyó hó 1-én tartotta első rendes közgyűlését, melyen Dienes Gyula az egylet elnökének előterjesztésére a torna- és vívótermek helyiségének kibérlése tárgyaltatik.

* **Falv jósata októberre.** Dr. Falb Rudolf jóslata szerint e hó első napjai elsőrendű kritikus napok lesznek, a mikor egyúttal a csapadék is szaporodni fog. Azontúl viharok várhatók s utánuk nagyon száraz lesz az idő. Az október 4-iki eső (?) csak rövid időre szakítja félbe a szárazságot. Október 15-ike előtt rövid idővel ugyancsak egy első osztályú kritikus nap lesz s azután mindig hidegebb, rossz idő fog járni, erős havazásokkal a hegyek között.

* **A kassai Mensa akadémia,** mely már tavaly is fennállott, újból megnyit. E humánus intézmény ez évben nyolcz szegénysorsú joghallgatónak nyújt ebédet s vacsorát teljesen ingyen. Ugyanezt a nemes célt szolgálja a mi ősi Kollégiumunkban a századok óta fenálló konviktus, melynek jótéteményeit joghallgatóink is vállalkulónsággal nélkül élvezik.

* **Erzsébet-csúcs.** Minthogy a milleniumi évben a gerlachfalvi csúcsot «Ferencz József csúcs»-nak neveztek el, valószínű, hogy a tervbe vett «Erzsébet-csúcs» elnevezést az ahhoz legközelebb fekvő csúcsnak adják a derék szepesiek.

* **A Kassán lefolyt tisztvi vizsgálatok** eredménye a következő: A cs. és kir. 65., 67. és 68. gy-ezredék önkéntesei közül a kadet-örmesteri rangot megkapták a következők: Barkány Samu, Beszkid István, Brener János, Dobi Samu, Chamilla Ervin, Friedmann Adolf, Grossberg Tóbiás, Egermann Árpád, Hámos Béla, Hodobay Emil, Jelencsik Károly, Klein Béla, Korach Samu, Köhler Béla, Kunos János, Lábos Béla, Lesskö András, Maliczky Kálmán, Marschalkó Gusztáv, Molnár József, Novotny András, Peltárszky Rezső, Pirigy A., Pollák Simon, Richtmann Adolf, Schwarz Imre, Spillenber Barna, Steiger Rezső, Salamon Árpád, Somp Rezső, Sváby Rezső, Szabó Adalbert, Tinschmidt Emil, Ungár Kálmán, Wick Rezső. — Elbukott 8, szabadságoltatott 5. — A tűzérsegnél vizsgára jelentkezett 47, elbukott 12.

* **Ujságírók sorsjátéka.** A Budapesti Ujságírók Egyesülete saját segítő-alapjának gyarapítására nagyszabású sorsjátékot rendez. A sorsjegyek máris óriási mennyiségben kelttek el. A sorsjegyek minden bankháznál, pénzügyintézetnél, pályaudvaron, hajóállomáson, dohánytözsében és nagyobb hivatalban kaphatók és pedig darabonként egy koronáért. A sorsjátéknak hat húzása lesz és minden sorsjegy mindegyik húzásra érvényes. Az első húzás 1899. január 4-én, az utolsó 1899. február 21-én lesz. A főnyeremény 100,000 korona értékű. Összesen 2475 nyereményt sorsolnak ki 250,000 korona értékben. A főnyereményen kívül öt 20,000 koronás melléknyeremény van. A nyereménytárgyakat a sorsjáték kezelősege kiváratra 20% levonással készpénzben visszavásárolja. Ilyen kedvező feltétel mellett Magyarországon még alig rendeztek sorsjátékot. A húzások feltétlenül azokon a napokon fognak megtartatni, a melyek a húzásra meg lettek állapítva. Ez egy okkal több arra, hogy a közönség vásárlásra serkentésük, hogy esetleg meg ne történhessenek, hogy az, a ki sorsjegyet akar venni, már elkésett és sorsjegyet sehol sem kaphat. A sorsjáték kezelősege gondoskodott arról, hogy az ország legkisebb községeiben is kaphatók legyenek a sorsjegyek; ha azonban mégis megtörtént volna, hogy valamely helységbe nem jutottak el a sorsjegyek, ez esetben forduljon bárki akár szóval, akár írásban a sorsjáték kezelősegehez (Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 1. sz.)

* **«Magyarország»** politikai napilap abban birja sikere legfőbb titkát, hogy ez a lap a közönség kegyét ide-oda való hajlongással nem keresi, hanem egyenesen, határozottan, se alulról, se felülről jövő befolyások által meg nem tántorítva, halad a maga útján. Van egyénisége és van lelke, a mely kifejezést nyer minden sorában. Hűséges tolmácsa a tradicionális magyar függetlenségi politikának, mely a szuverén magyar állam eszméjéhez való konzervatív ragaszkodás mellett mindig a modern haladás zászlóvivője volt. Maga a lap is mint zurnalisztikai termék, a legmodernebb szellem szülötte, s mint ilyen, valószínű forradalmat csinált a magyar hírlap-irodalomban. Úgy kihasználja a hírlapírás céljaira a modern technika minden eszközt, olyan boszorkányosan gyorsra teszi a hírszolgálatot, mint a hogy azt a

Magyarország t. kísérlette. Ez a publicisztikai ren. A Magyarország készítője Inczédim Miklós, a ki nem hanem a legelső gazdagságáról Mő Janka, Vértesi An. Napi-rovatait a h legügyesebb tollú előfizetési ára: Egy évre 3 frt 50 kr.

Selyem

14 frt 65 krig m és színes Hém 65 krig met ren mintázatban. P. bér- és váma — mintakal küldenek:

Henneberg G. se Magyar level-zés.

A szerkesztő Lapok. Hálás köszönet jóakarató elismerés helyéről jöve, olyan k a legnagyobb mértékű irányuló törekvésem jöve is! — V. 7. Ég a nagybecsű és ann dolgozó, a mely segítségnyújtására meg munkban kezdjük r

Főszerkesztő Dr. Horváth

Kiadó

Vese, és köszvény a légző és bántalmain

Sa Hú Kellemes ízfogható ásvány

415—1898. szám.

Arver

Alulról bírósági értelemben ezenné szék 1898. évi 145. ügyvéd által képv. Herman el július hó 14-én 379 frtra becsült, részen eladatnak.

Mely árverés 5000 frt s jár. er.

Mely árverés 1898. évi október előtti 10 óráig szándékoztok oly ingóságok az 1888. képzésközzetésre el fognak adatni.

Bártfán, 1898.

A holl

N.A.S.M.

1. Cs

Április 1-től

290—40

Nov. 1-től

230—32

* A cajtúte fel

Magyarország tette, előtte egyetlen hirlap meg sem kísérlette. Ez a zurnalisztikai mozgékonyság s az a publicisztikai rendületlenség: ez a Magyarország ereje. A Magyarország szerkesztője Holló Lajos, hely. szerkesztője Inczédin László, főmunkatársa pedig Bartha Miklós, a ki nemcsak elsőrendő politikai kapacitás, hanem a legelső magyar próza-író is Tárca-rovata gazdagságáról Móra István, Abonyi Árpád, Sz. Nogáll Janka, Vértesi Arnold és más jeles írók gondoskodnak. Napi-rovatait a budapesti hirlapíró-gárda legfürgőbb, legügyesebb tollforgatói látják el. A Magyarország előfizetési ára: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.

Selyem-damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban. **Privátfogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával** küldenek:

Henneberg G. selyemgyárai cs. kir. udvari szállító Zürichben.
Magyar levelezés: Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

A szerkesztőség üzenetei. *Máramarosi Lapok.* Hálás köszönetünk a szíves üdvözlő szavakért és a jóakarató elismerésért! Mindakettő, különösen olyan illusztrált helyről jöve, olyan kipróbált hirlapírói toll által íratva le: csak a legnagyobb mértékben fokozni fogja buzgalmunkat s jóra irányuló törekvésünket! Jóindulatú kollegiállítást kérünk a jövőre is! — V. J. Eperjes. Ezúton is hálás köszönetet mondunk a nagybecsű és annyi érdekes adatot magában foglaló kiváló dolgozatért, a mely bizonyítva fel fogja költöni olvasóközönségünk annyira megérdemelt figyelmét. A közlést jövő számunkban kezdjük meg.

Főszerkesztő: **Dr. Horváth Ödön.** Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

Vese, húgyhólyag, húgydara és kösvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerral rendelkezve lesz.

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető
Ephatá ásványvízkezelésekben és gyógyintézetekben.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

415—1898. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1898. évi 1455. sz. végzése következtében dr. Sztello János ügyvéd által képviselt Linkesch Károly javára **Katscher Herman** elien 34 frt 41 kr. s járulékaik erejéig 1898. évi július hó 14-én foganatosított végrehajtás útján felül foglalt és 379 frtra becsült, szobabútorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverés a Bártfai Takarékpénztár, mint alapfoglaltató 5000 frt s jár. erejéig is megtartatni fog.

Mely árverésnek Bártfán a helyszínén leendő eszközzésére 1898. évi **október hó 12-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében középszűrés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Bártfán, 1898. évi szeptember hó 21. napján.

Itj. Mikler Sámuel,
kir. bírósági végrehajtó.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom
Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajütiroda: **Bécs, I., Kolowratring 9.**
Fedélzetiroda: **Bécs, IV., Weyringasse 7/a.**

I. Cajüte:	II. Cajüte:
Április 1-től Okt. 31-ig 290—400 Mk.*	Aug. 1-től Okt. 15-ig 200 Mk.
Nov. 1-től Márcz. 31-ig 230—320 Mk.	Okt. 16-tól Julius 31-ig 180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőz gyorsasága és elegáncsiája szerint.

525—1898. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kis-szebeni kir. járásbírósnak 1898. évi B 304. számú végzése folytán Bohus Nándor kis-szebeni felperes részére, **ifj. Péchy Antal** péchújfalvai alperes ellen 394 frt 81 kr. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1080 frtra becsült ingóságokra a kis-szebeni kir. járásbírósnak V. 143/2—1898. számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felül foglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Péchújfalva községben alperes lakásán leendő megtartása határidejéül 1898. évi **október hó 18-ik napjának d. e. 9 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt szarvasmarha, lovak és szeszkavágógép a legtöbbet ígérőnek középszűrés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elővezendő ingóságok vétel-árából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadták, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kis-Szebenben, 1898. évi szeptember hó 25. napján.

Glück Bertalan,
kir. bírósági végrehajtó.

Nincs többé lábfájás,

sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyos láb, sem lábégés! Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott

Asbest-talpbéléssel
látja el.

Párja: egyszerű **60 kr.**, kettős vastagságú **1 frt 20 kr.** — Az **Asbest-talpbélés** kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig **22,500 pár** szállítottott.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése és külön **10 kr. franco.** Felvilágosítások és prospektusok, (köszönetnyilvánítások) ingyen.

„Általános Asbestárúgyár betéti társaság”, Budapest, I., Sziv-utca 18.

Egyedüli elárúsító raktár:

Grossmann Ármin, Eperjesen

bőr- és cipézskekkék kereskedésében.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára. — 1 nagy palaczk ára **1 frt 35 kr.**
1 kis palaczk ára **68 kr.**

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 kocsog ára **60 kr.**

Arany-fénymáz

képekreték stb. beanyozására. Egy kis palaczk ára **20 krajczár.**

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére.
1 kis doboz ára **45 kr.** — 1 nagy doboz ára **75 kr.**

Mindenkor kapható:

Gallotsik J. V.-nál, Eperjesen.

Le Griffon Le Griffon Exquisit Le Sublime Specialité Elyseé

a
legjobb
valódi
franczia
szivarka-
papir
és
szivarka-
hüvely

Kapható

az ország minden jobb kereskedésében.

Gyári főraktár és kizárólagos nagybani eladás:

GOLDZIEHER GÉZA, BUDAPEST

V., Sas-utca 29. szám.

